

УДК 32.019.52:351.82:338.246.025.2

К. Водоласкова

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ У ГАЛУЗІ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Розглянуто питання громадського контролю як одну з функцій громадського управління у галузі державних закупівель та здійснено розгляд наслідків діяльності Тендерної палати України з метою врахування їх для наступного правозастосування.

Ключові слова: державні закупівлі, прок'юремент, громадський контроль, електронні закупівлі, тендери, торги.

Конституцією України гарантовано право громадян на інформацію та їх участь в управлінні державними справами, забезпечення відкритості формування та реалізації стабільної, зрозумілої економічної та соціальної політики, отримання достовірної інформації про діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування [1].

Громадський контроль – один із видів соціального контролю, який здійснюється громадянами або безпосередньо, або шляхом створення об'єднань. Громадський контроль є формою реалізації демократичних прав і свобод людини та громадянина, а також способом залучення населення до управління суспільством та державою.

Відповідно до ст. 9 Закону України “Про здійснення державних закупівель” від 01.06.2010 р. (далі – Базовий закон), громадський контроль забезпечується через вільний доступ до всієї інформації щодо державних закупівель, яка підлягає оприлюдненню відповідно до цього закону. Замовники і учасники процедур закупівель та Уповноважений орган повинні сприяти залученню громадськості до здійснення контролю у сфері закупівель відповідно до Законів України “Про об'єднання громадян”, “Про звернення громадян” і “Про інформацію” [2].

Проте, виходячи з практики реалізації норм щодо механізму функціонування громадського контролю у галузі державних закупівель, можна зробити висновок, що контроль громадськості може мати ознаки суттєвого впливу невеликою когортою зацікавлених осіб публічної адміністрації, комерційного сектора тощо та сприяти поширенню корупційних проявів.

Дослідження сфери державних закупівель є актуальним у всі часи існування держави як такої, зважаючи на економічні, політичні та соціальні складові цього сектора. Різні аспекти закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти вивчали та досліджували такі вчені, науковці як: В. Смиричинський, О. Костусев, В. Морозов, Н. Ткаченко, С. Яременко, В. Василичук та інші.

Беручи за основу та враховуючи надбання вказаних, а також інших вчених, дослідників і науковців, метою статті є розглянути питання громадського контролю як функції суспільного управління процесами, що складають систему державних закупівель.

Для досягнення цієї мети необхідно вирішити такі завдання:

- визначитися з цілями громадського контролю;
- розглянути хронологічний аспект питання громадського контролю у галузі державних закупівель;

– за допомогою проблемного методу дослідити особливо актуальні питання реалізації законодавчих норм стосовно контролю державних закупівель з боку громадськості;

– спроектувати можливі негативні наслідки за результатами дослідження правозастосування норм щодо громадського контролю у галузі державних закупівель;

– визначитися із заходами попередження негативних наслідків.

Система громадського контролю за формуванням та реалізацією державної політики у сфері державних закупівель товарів, робіт та послуг введена з метою забезпечення більш повного механізму прозорості та відкритості державних закупівель Законом України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо додаткових гарантій захисту фінансових інтересів держави” № 2664-IV від 16.06.2005 р. [3] у частині, що стосується внесення змін до Закону про закупівлю за державні кошти.

Так, 16 червня 2005 р. Закон України “Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти” (далі – Закон про державні закупівлі) [4] було доповнено розділом II згідно із Законом України № 2664-IV з промовистою назвою “Громадський контроль у сфері державних закупівель”.

У ньому йшлося, що основним завданням громадськості у формуванні та реалізації державної політики у сфері державних закупівель є участь громадян в управлінні державними справами та врахування громадської думки в процесі підготовки та реалізації виконання управлінських рішень. Громадський контроль стимулює конкурентне середовище, дає змогу зробити процедуру витрат державних коштів максимально гласною і відкритою, підвищує довіру громадськості до політики, яка проводиться у сфері державних закупівель. За таких умов процес розміщення державних закупівель перестає бути монополією окремих чиновників на всіх рівнях, стримує корупцію, що є одним із основних мотивів стосовно інтеграції Української держави до Європейського ринку та членства у Світовій організації торгівлі.

Спробуємо проаналізувати законодавчо закріплені норми та їх правову реалізацію на практиці протягом тривалого часу.

У ст. 17 Закону про закупівлі за державні кошти передбачалося, що громадяни, громадські організації, їх спілки беруть участь у формуванні та реалізації державної політики у сфері державних закупівель.

Кабінет Міністрів України, Антимонопольний комітет України, розпорядники державних коштів зобов’язані забезпечити належне реагування на звернення громадян, громадських організацій та їх спілок.

Громадяни, громадські організації та їх спілки не мають права втручатися у визначення замовником переможця торгів.

Однією з форм участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у сфері державних закупівель названо Гендерну палату України (далі – ТПУ).

Найбільше суперечок, розбіжностей думок виникає і до цього часу з приводу статусу, ролі, правового обґрунтування обов’язків та відповідальності саме цієї організації.

Після сплину значного часу функціонування цієї організації, необхідно проаналізувати ті висновки, які були отримані в результаті вивчення особливостей її діяльності, з метою недопущення помилок та зловживань, що вже були виявлені.

ТПУ не була суб'єктом владних повноважень та не здійснювала організаційно-розпорядчих, адміністративно-управлінських функцій.

У Законі про закупівлі за державні кошти за ТПУ було закріплено статус неприбуткової спілки громадських організацій, яка діяла згідно з чинним законодавством України. Мета діяльності ТПУ – сприяння розвитку системи державних закупівель в Україні, прозорості державних закупівель, підвищенню ефективності та раціональності витрачання державних коштів, забезпеченню інформаційно-методичного супроводу державних закупівель, підвищенню конкуренції на ринку державних закупівель, формуванню сучасної інфраструктури державних закупівель, підвищенню професійно-кваліфікаційного рівня спеціалістів з питань державних закупівель, здійсненню громадського контролю. ТПУ не вела будь-якої підприємницької діяльності і не мала права надавати будь-які платні послуги, а діяла виключно з метою виконання завдань, поставлених перед нею Законом про закупівлі за державні кошти та її статуту. Діяльність ТПУ повинна була бути прозорою для суспільства. Участь у ТПУ визнавалася добровільною.

У порядку здійснення громадського контролю ТПУ була наділена правом самостійно надавати такі висновки:

1) висновки, надані стосовно дотримання процедур державних закупівель, встановлюють наявність або відсутність порушень чинного законодавства України при проведенні замовником процедур державних закупівель;

2) висновки щодо ефективності використання замовниками державних коштів на всіх стадіях закупівлі встановлюють наявність або відсутність факту оптимального й раціонального використання державних коштів, досягнення мети, з якою проводяться торги, а також висновки з інших питань у сфері державних закупівель.

У порядку, передбаченому ст. 37 Закону про закупівлі за державні кошти розгляд скарг з приводу порушень при проведенні замовником процедур закупівель забезпечувала ТПУ.

За результатами розгляду скарги ТПУ, передбачалося, що приймається відповідний висновок, в якому зазначаються порушення, допущені замовником при проведенні процедури закупівлі в разі їх допущення, та рекомендації про відміну процедури закупівлі або рішення замовника, рекомендації щодо вчинення певних дій або рекомендації щодо незадоволення вимог скаржника та передає його Спеціальній контрольній комісії з питань державних закупівель при Рахунковій палаті.

ТПУ на підставі світового досвіду, рекомендацій Європейського Союзу, Світової організації торгівлі, брала участь у розробці проектів законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів, які направляла Верховній Раді України, Президенту України, Кабінету Міністрів України, іншим органам державної влади та місцевого самоврядування.

Проаналізувавши ці норми Закону про закупівлі за державні кошти, виникає припущення, що ТПУ було наділено надто широкими повноваженнями для участі громадськості у контролі за процесом закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти, деякі з цих повноважень відверто перегукуються із повноваженнями, притаманними для органів виконавчої влади. Так, ТПУ мало право на роз'яснення порядку застосування закону, розгляд скарг, контроль за здійсненням держзакупівель тощо.

Ідеологи створення ТПУ керувалися гаслами про розвиток демократії в Україні, за якою кожен громадянин має право брати участь в державних справах та контролювати державу, її апарат. Тому така громадська організація була наділена високим статусом громадського контролю у сфері державних закупівель.

Проте під час такого законотворення, напевно, законодавцям потрібно було прикласти максимум зусиль для недопущення узурпації влади шляхом закріплення унікального статусу в законодавстві.

Відповідно до чинного законодавства, продовжуючи розвиток ідеї демократії, влада повинна формуватися народом прямо чи опосередковано: шляхом виборів, призначень тощо. Будь-яка влада має бути професійною, компетентною, високоосвіченою, з відкритими джерелами бюджетного фінансування. Принципами демократії визначено порядок здійснення відповідних заходів з боку громадян у випадку не виправдання народної довіри обранцями чи державного органу: інститути відзиву з посад, розпуску, перевиборів, імпічменту, зняття з посад, притягнення до відповідальності як державного службовця тощо.

Ці принципи нівелюються у випадку із ТПУ, оскільки ТПУ мала недержавний статус, тобто відсутня підконтрольність суспільству і неможливість застосування таких санкцій, як до державного органу; фінансування здійснюється з членських внесків, тобто не з прозорих джерел, інформація про які не є доступною, що йде врозріз із нормами Закону про закупівлі за державні кошти. У такому разі виникає загроза захоплення такого важливого для держави сектора економіки, як сфера державних закупівель з боку бізнес- чи політичного угруповання.

Навіть, порівнюючи з демократичними країнами світу, надання приватній, неурядовій організації повноважень приймати рішення, обов'язкові для виконання у сфері державних закупівель, не узгоджується з міжнародною практикою.

Незважаючи на те, що діяльність ТПУ, відповідно до законодавства, є прозорою, будь-яка офіційна інформація про засновників ТПУ відсутня, лише за допомогою журналістських розслідувань виникла можливість прослідкувати зміну керівного складу за час її існування.

Після прийняття змін до Закону про закупівлі за державні кошти в частині уповноваженого органу ТПУ опинилася в найбільш вигірному становищі, набувши статус контролера та арбітра у сфері закупівель за державні кошти. Відповідальність та порядок діяльності цієї недержавної організації, на відміну від уже ліквідованого департаменту координації державних закупівель Мінекономіки, що перебував під пильним наглядом Служби безпеки України, Рахункової палати, Контрольно-ревізійного управління і Генпрокуратури, прямо не визначена жодним нормативним актом. Як наслідок зазначені повноваження можуть створити умови для неконтрольованого з боку відповідальних у бюджетній сфері органів виконавчої влади витрати бюджетних коштів [5].

Звичайно, громадський контроль у сфері державних закупівель необхідний і його запровадження свідчить про високу демократичну культуру держави, проте при створенні такого органу виникає низка протиріч, ускладнень, загрози монополізації ринку “консультаційно-посередницьких” послуг при здійсненні держзакупівель та захоплення контролю над потоком державних коштів, оскільки економіка держави базується на забезпеченні товарами, роботами та послугами різних сфер.

Розглянемо деякі випадки, що оправдовують такі припущення.

По-перше, незважаючи на такі принципи діяльності ТПУ, як гласність, відкритість, прозорість, за весь час існування ТПУ не було оприлюднено Статуту

діяльності цього громадського органу, ні на єдиному своєму сайті, ні в інших засобах масової інформації чи загальнодоступних джерелах. Певно, що причиною не може бути недостатність часу, оскільки відповідно до того ж Закону України “Про об’єднання громадян” наявність його положення (статуту) є обов’язковою умовою реєстрації об’єднання громадян.

По-друге, положення про ТПУ не відповідають нормам Закону України “Про об’єднання громадян”. Відповідно до статті 12 цього закону визначено, що назва об’єднання громадян повинна складатися з двох частин – загальної та індивідуальної. Загальна назва (партія, рух, конгрес, союз, спілка, об’єднання, фонд, фундація, асоціація, товариство тощо) може бути однаковою у різних об’єднань громадян. Індивідуальна назва об’єднання громадян є обов’язковою і повинна бути суттєво відмінною від індивідуальних назв зареєстрованих в установленому порядку об’єднань громадян з такою ж загальною назвою. Тобто, відповідно до букви Закону, в нормативних документах необхідно використовувати офіційну назву Союз громадських організацій або Громадська спілка “Тендерна палата” тощо. Проаналізувавши Закон про закупівлі за державні кошти, не знаходимо виконання ст. 12 Закону України “Про об’єднання громадян” [6].

Принциповим це питання виникає за умови наявності реєстрації інших об’єднань з такою ж назвою, проте з деякими варіаціями, наприклад, Спілка “Об’єднання “Тендерна палата України” або Фундація “Аграрна “Тендерна палата України” тощо. У Законі про державні закупівлі не вказано, що ТПУ є індивідуальною назвою об’єднання громадян та не вказано загальної, тому ці варіації могли б спричинити виникнення загрози функціонування механізму всієї системи державних закупівель, оскільки ТПУ здійснювала низку фундаментальних для існування цієї системи повноважень.

Ще однією причиною зриву функціонування системи державних закупівель могла бути ліквідація об’єднання громадян, яку, відповідно до законодавства, може бути проведено в будь який момент. Закон про закупівлі за державні кошти не передбачав подібний розвиток подій і не дав відповідей на це запитання.

Існує також ще одна загроза паралізації або захоплення системи державних закупівель з боку бізнес- чи політичних угруповань.

Згідно з Законом про державні закупівлі, керівними органами ТПУ є з’їзд, правління, контролюючим – ревізійна комісія, а державний нагляд здійснюється Наглядовою радою, яка складається з представників відомств та парламенту.

На веб-сайті ТПУ було розміщено запрошення до співробітництва та вступу до неї громадських організацій, які мають за мету своєї діяльності сприяння розвитку системи державних закупівель в Україні, підвищення ефективності та раціональності витрачання державних коштів. Це означає, що будь-яка громадська організація (незалежно від принципу дії та статусу) може в будь-який момент вступити до ТПУ. Тобто завжди існувала висока ймовірність вступу (навіть і неодноразово) декількох громадських організацій до ТПУ з однією метою – взяти під контроль сферу державних закупівель, проголошуючи при цьому конституційні принципи. Продовжуючи можливий розвиток подій, можна припустити, що ці організації, маючи більшість голосів у громадському об’єднанні, змогли б сприяти своїм представникам до зайняття ними керівних посад у органах управління ТПУ. У результаті, як один з варіантів, – зупинення механізму системи державних закупівель або сприяння розвитку корумпованості, непрозорості у здійсненні тендерних процедур, монополізовано цілі галузі економіки [7].

Згідно зі ст. 8, 17-3 Закону про закупівлю за державні кошти, ТПУ була також засновником Інформаційного бюлетеня Тендерної палати України в якому, замовники повинні були публікувати оголошення про заплановану закупівлю, оголошення про результати проведеної процедури закупівлі та іншу інформацію щодо державних закупівель.

Проте таке розміщення не було безкоштовною послугою, а оскільки ТПУ не мала статусу прибуткової організації, таке платне розміщення здійснювалося через комерційну структуру.

Так, поруч із ТПУ існувала низка комерційних структур, утворених, ймовірно, з метою монополізації ринку “консультаційно-посередницьких” послуг при здійсненні держзакупівель, серед яких, як наприклад, Товариство з обмеженою відповідальністю (далі – ТОВ) “Європейське консалтингове агентство” (код ЄДРПОУ 31172276), ТОВ “Центр тендерних процедур всеукраїнський” (код ЄДРПОУ 32851490), ТОВ “Центр тендерних процедур України” (код ЄДРПОУ 32109289), ТОВ “Центр тендерних процедур – регіони” (код ЄДРПОУ 32311003), ТОВ “Центр тендерних процедур міжрегіональний” (код ЄДРПОУ 32911884), ТОВ “Центр тендерних процедур м. Києва” (код ЄДРПОУ 32555607) та деякі інші.

Як бачимо, список таких підприємств вражає, з огляду на те, що метою їх діяльності було сприяння виконанню ТПУ своїх обов’язків, як-от: визначення переліку засобів масової інформації, які відповідають вимогам щодо інформування про держзакупівлі; узгодження закритих процедур закупівель; розгляд скарг; публікація в друкованому органі інформації про торги; контроль за здійсненням держзакупівель.

Звернімо увагу на організаційно-правові форми цих утворень, всі названі комерційні структури априорі повинні мати на меті одержання прибутку, який вони успішно отримують у вигляді надходжень як від учасників тендерних торгів, так і від їхніх замовників, якими є розпорядники державних коштів, тобто надходження відбуваються з Державного Бюджету України. Таким чином, ці комерційні структури збагачувалися з бюджетних надходжень, зокрема за рахунок також і громадян, шляхом сплати ними податків та інших обов’язкових зборів [8].

Ситуація з ТПУ повинна стати уроком на всі часи функціонування сфери державних закупівель. Положення законодавства щодо інституту громадського контролю у галузі державних закупівель не повинні повторювати помилки та “напрацювання” ТПУ.

Законодавцем було враховано результати діяльності ТПУ та у чинному Законі України “Про здійснення державних закупівель” визначено, що основним способом реалізації громадського контролю у сфері державних закупівель є оприлюднення інформації та вільний доступ до неї. При цьому застережено, що громадяни і громадські організації та їх спілки не мають права втручатися у діяльність Уповноваженого органу та процедуру визначення замовником переможця торгів [9].

Оприлюднення інформації відбувається шляхом розміщення на веб-порталі Уповноваженого органу та опублікування в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель і повинно бути взаємно відповідним.

Базовим законом вказано перелік документів та видів інформації, що безоплатно оприлюднюється замовником на веб-порталі Уповноваженого органу в порядку та в терміни, визначені законодавством.

Згідно з Базовим законом, веб-портал Уповноваженого органу повинен відповідати встановленим законодавством вимогам щодо захисту інформації, що є власністю держави, забезпечувати вільний та безоплатний доступ до нього.

Окрім оприлюднення на Веб-порталі, обов'язково безоплатно публікуються в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель документи, визначені ч. 2 ст. 10 Базовим законом.

Проте не аналогічно є ситуація щодо публікації в державному офіційному друкованому виданні з питань державних закупівель.

Керуючись принципом “все, що прямо не заборонено законом, дозволено”, виходячи із указаної законодавчої норми, вся інша інформація, що не перерахована у ч. 2 ст. 10 Базового закону, але визначена законодавством такою, що підлягає оприлюдненню, публікується у виданні з питань державних закупівель Уповноваженого органу не безоплатно.

Таким видом інформації є документи, визначені ч. 4 ст. 10 Базового закону, а саме: оголошення про проведення процедури закупівлі та про результати процедури закупівлі англійською мовою, якщо очікувана вартість предмета закупівлі перевищує суму, еквівалентну: для товарів – 200 тис. євро; для послуг – 300 тис. євро; для робіт – 500 тис. євро.

Ці документи обов'язково додатково розміщуються у міжнародному інформаційному виданні з питань державних закупівель та на веб-порталі Уповноваженого органу.

Плата за послугу з оприлюднення вказаних документів за рахунок державних коштів замовників спричиняє додаткові витрати на проведення державних закупівель, а у разі, якщо така сума за рік перевищує або дорівнює 100 тис. грн, це може призвести до необхідності застосування процедури торгів на закупівлю послуг з оприлюднення інформації про закупівлю.

Наприклад, при ціні за послугу з оприлюднення у міжнародному інформаційному виданні з питань державних закупівель та на веб-порталі Уповноваженого органу за одне оголошення в 750 грн, процедура відкритих торгів повинна застосуватися при необхідності опублікування майже 133 оголошень про проведення процедури закупівлі та про результати процедури закупівлі англійською мовою за рік, якщо очікувана вартість предмета закупівлі перевищує суму, визначену в ч. 4 ст. 10 Базового закону.

У цій ситуації у невиваженій стані перебувають лише замовники, оскільки доступ для всіх користувачів до інформації, розміщеної на веб-порталі Уповноваженого органу, є безоплатним та вільним.

Порушення порядку публікації оголошення про проведення процедури закупівлі, акценту, оголошення про результати процедури закупівлі, передбаченого цим законом, є причиною відміни торгів замовником.

Проте дублювання у фіксації інформації шляхом створення документів на паперовому носії та в електронному вигляді ускладнює процес проведення процедур закупівель товарів, робіт та послуг за державні кошти, а загальний процес закупівель в загальнодержавному масштабі видається громіздким та тривалим.

Документ – це матеріальний об'єкт, що містить у зафіксованому вигляді інформацію, оформлений у заведеному порядку й має, відповідно до чинного законодавства, юридичну силу. Електронний документ – це інформація, зафіксована у вигляді електронних даних, включаючи обов'язкові реквізити документа [10]. Електронний документ або сукупність електронних документів, що створюються

фізичними або юридичними особами, є доказом дій або взаємодії та містить інформацію про зміст дій та взаємодії.

Для забезпечення автентичності/цілісності електронного документа, згідно із Законом України “Про електронний цифровий підпис”, використовується електронний цифровий підпис, який є обов’язковим реквізитом електронного документа, створюється і перевіряється за допомогою системи закритого та відкритого ключів з відповідними повноваженнями з їх створення та розповсюдження [11].

На підставі викладеного, доцільно зауважити, що громадський контроль є реалізацією однієї із функцій громадянського суспільства як самоорганізації громадян з метою реалізації їх інтересів.

Практика здійснення громадського управління у вигляді контролю у сфері державних закупівель шляхом фокусування обов’язків із забезпечення захисту інтересів громадянина на одній громадській організації та наділення її широкими повноваженнями і статусом без чіткого визначення відповідальності показала себе явно негативною.

Виконання державних функцій з контролю однією громадською установою чи приватними комерційно-посередницькими інституціями, як це було за часів існування та активної діяльності ТПУ, ТОВ “Європейське консалтингове агентство” та іншими приватними структурами, керуючись гаслами демократії та побудовою громадянського суспільства, є недопустимим.

За часів функціонування системи державних закупівель законодавцем були враховані негативні тенденції та наслідки такої правореалізації.

Тому вбачається за доцільне широко запровадити функціонування системи електронних закупівель, яка має значні переваги, порівняно із традиційним паперовим документообігом.

Розвиток електронного документообігу у сфері державних закупівель повинен стати основою для створення ґрунтовної бази для розвитку системи електронних державних закупівель, що є продовженням електронної торгівлі у загальносвітовому масштабі для забезпечення вільного доступу як окремого громадянина, так і громадських організацій з метою активного та прозорого здійснення процесу громадянського контролю.

Література

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 1996. — № 30. — Ст. 141.
2. Про здійснення державних закупівель : Закон України // Офіційний вісник України [Текст]. — 2010. — № 49. — С. 169. — Ст. 1603.
3. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо додаткових гарантій захисту фінансових інтересів держав : Закон України // Офіційний вісник України [Текст]. — 2005. — № 29. — С. 18. — Ст. 1689.
4. Про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти : Закон України (із змін. та доп.) // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2000. — № 20. — 19 трав. — С. 3.
5. Гузенко Н. М. Чи не тісно контролерам? / Н. М. Гузенко // День [Текст]. — 2006. — № 42. — С. 7.
6. Про об’єднання громадян : Закон України № 2460-ХІІ від 16.06.1992 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 1992. — № 34. — Ст. 504.

7. Сколотяний Ю. Рівень ризику в сфері українських держзакупівель – високий. Про це свідчать висновки нового звіту Світового банку / Ю. Сколотяний // Дзеркало тижня [Текст]. — 2007. — № 26 (655). — С. 5—9.

8. Горбунова О. Державні закупівлі – джерело корупції / О. Горбунова // Голос України [Текст]. — 2006. — № 167. — С. 2.

9. Про здійснення державних закупівель : Закон України // Офіційний вісник України [Текст]. — 2010. — № 49. — С. 169. — Ст. 1603.

10. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України № 851-IV від 22.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2003. — № 36. — Ст. 275.

11. Про електронний цифровий підпис : Закон України № 852-IV від 22.05.2003 р. // Відомості Верховної Ради України [Текст]. — 2003. — № 36. — Ст. 276.

K. Vodolaskova

PUBLIC CONTROL IN PUBLIC PURCHASE

The civil control as one of civil administration's function in the public purchase sphere is considered and consequences of Tender Chamber of Ukraine activity for the purpose of taking into consideration for the future lawmaking are carried out.

Key words: public purchase, procurement, civil control, electronic purchase, tenders, auction.